

ЗМІСТ

Вище крокви, теслярі!..... 7

Сеймур: Вступ..... 90

ВИЩЕ КРОКВИ, ТЕСЛЯРІ!

Якось увечері близько двадцяти років тому, під час епідемії свинки в нашій багатодітній родині, мою найменшу сестру Френні разом із ліжечком перенесли у нібито позбавлену мікробів кімнату, в якій ми жили разом із найстаршим братом Сеймуром. Мені було п'ятнадцять років, а Сеймуру сімнадцять. Близько другої години ночі мене розбудив плач нашої нової сусідки по кімнаті. Кілька хвилин я лежав спокійно й нерухомо, прислухаючись до її скигління, а потім почув чи радше відчув, як Сеймур заворушився у своєму ліжку, що стояло поряд із моїм. У ту пору на нічному столику між нашими ліжками ми залишали ліхтарик про всяк випадок, який, як пам'ятаю, так ніколи й не нагодився, окрім цього разу. Сеймур увімкнув той ліхтарик і підвівся з ліжка.

— Мама сказала, що пляшечка на плиті, — пояснив я братові.

— Я годував її нещодавно, — відказав Сеймур. — Вона не голодна.

У темряві брат підійшов до книжкової шафи і став повільно водити ліхтариком уздовж полиць. Я сів у ліжку.

— Що ти замислив? — запитав я.

— Мені здається, буде добре щось їй почитати, — мовив Сеймур і взяв із полиці книгу.

— Хай Бог милує! Їй же всього десять місяців, — зауважив я.

— Знаю, — відказав Сеймур. — Проте у неї є вуха. Тож має почути.

Історія, яку Сеймур прочитав Френні тієї ночі, підсвічуючи собі ліхтариком, була його улюбленою даоською притчею. Френні їй досі присягається, що пам'ятає, як Сеймур читав їй.

«Князь Му Чін сказав По Ло: "Ти вже досяг похилого віку. Чи є хто в твоїй родині, кому я замість тебе міг би доручити вибирати для мене коней?". По Ло відказав: "Гарного коня можна вирізнити за його статурою і зовнішнім виглядом. Однак дивовижний кінь — той, що не здіймає куряви й не залишає слідів, — це щось проминує, миттєве й невловиме, наче свіже повітря. У синів моїх вистачить хисту, щоб розгледіти гарного коня, коли побачать його, але вони неспроможні розпізнати дивовижного. Проте в мене є друг на ймення Чінфанг Као, торговець дровами й овочами, який знається на конях аж ніяк не гірше за мене. Доручи цю справу йому".

Князь Му так і вчинив. Невдовзі він послав Као на пошуки коня. Через три місяці той повернувся і повідомив, що коня знайдено. "Кінь в Шачу", — додав він. "Що ж то за кінь?" — запитав князь. "О, це гніда кобила", — почув він у відповідь. Та коли князь послав слуг по коня, виявилось, що то чорний, як мара, жеребець! Дуже незадоволений, князь велів покликати По

Ло. "Твій друг, якому я доручив пошуки коня, — мовив князь, — переплутав усе, що тільки міг. Він не в змозі розгледіти навіть масті й статі коня! Як же він може розумітися на конях?". По Ло задоволено зітхнув. "Невже моєму другові й справді вдалося так багато досягти? — вигукнув він. — О, тоді він вартий десяти тисяч таких, як я. Мені з ним ніколи не зрівнятися. Као зауважує насамперед духовні риси, хоча, щоб пересвідчитися в головному, забуває про незначні деталі; людина, зосереджена на внутрішніх рисах, втрачає з виднокола зовнішні ознаки. Тож бачить лише важливе й не помічає несуттєвого. Као такий неперевершений знавець коней, що здатний розумітися на чомусь значно важливішому, аніж скакуни".

Коли ж кінь прибув, то виявилось, що він дійсно дивовижний».

Я переказав нині цю притчу не лише тому, що завжди настійливо рекомендую батькам чи старшим братам заспокоювати десятимісячних немовлят, читаючи їм гарну прозу, а й також абсолютно з іншої причини. Далі я розповім про весілля, що відбулося 1942 року. На мою думку, ця розповідь є цілком завершеним оповіданням, що має початок, кінець, а також містить передвістя смерті. Оскільки мені відомо, що сталося далі, вважаю за необхідне зізнатися, що зараз, 1955 року, нареченого вже немає серед живих. Він поквитався з життям 1948 року, коли разом із дружиною відпочивав у Флориді... Отже, насамперед, я хочу зауважити: після того як наречений назавжди залишив цей світ, мені не знайти нікого, кому я міг би доручити шукати коней замість нього.

Наприкінці травня 1942 року семеро нащадків Леса і Бессі (Галлагер) Глассів, колишніх акторів водевіля мандрівного театру були, якщо висловитись екстравагантно, розпорошені по всій території Сполучених Штатів. Наприклад я, другий по старшинству поміж дітей, лежав у військовому шпиталі у Форт-Беннінгу, штат Джорджія, із плевритом, що став певним нагадуванням про тринадцятитижневі базові піхотні навчання. Близнята Волт і Вейкер розлучилися ще за рік до того. Вейкер перебував у Меріленді, у таборі для людей, які відмовилися від військової служби, а Волт воював десь у Тихому океані або прямував туди з підрозділом польової артилерії. (Ми ніколи не знали напевно, де перебував Волт на той час. Він ніколи не любив писати листів, а після його смерті ми не отримали щодо нього майже ніякої інформації. Волт загинув унаслідок неймовірно абсурдного нещасного випадку в Японії пізньої осені 1945 року.) Моя старша сестра Бу-Бу, що хронологічно народилася між близнюками і мною, служила мічманом у військово-морських силах і постійно перебувала на військово-морській базі в Брукліні. Усі ті весну й літо вона займала невеличку квартиру в Нью-Йорку, в якій ми з братом Сеймуром практично не бували відтоді, як вступили до війська. Двоє наймолодших дітей у сім'ї, Зуї (хлопчик) і Френні (дівчинка), жили з нашими батьками в Лос-Анджелесі, де тато займався пошуком талановитих акторів для кіностудії. Зуї було тринадцять років, а Френні — вісім. Щотижня вони обоє виступали в дитячій радіовікторині під назвою «Мудра дитина», яка, можливо, викликала іронію у всіх американських слухачів від узбережжя до узбережжя. Мушу сказати, що час від часу, а точніше рік у рік, усі діти нашої родини виступали як наймані